

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inzerate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ „ 6 „ 50 „
mesec „ „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ „ 5 „ — „
mesec „ „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 71. *72*

V Ljubljani, v četrtek 29. marca 1900.

Letnik XXVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravništvu:

Vse leto 20 kron. | Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnništvo „Slovenca“.

Politična razmišljanja.

V. Poljsko-rusinski spor v Galiciji.

(Konec.)

Dobro poznajo razpad svoje države in dobro vedo, da je za razdelitev poljskega kraljestva mnogo pripomogla Rusija. Odtod tedaj brezmejnja mržnja do »Moskalov«. Rusija jim je dala veliko avtonomijo, to so zapravili l. 1830 in 1863. Ali vendar moramo priznati, da si Poljaki v Rusiji jako dobro stojijo. Državna uprava jih štiti pred izsesavanjem židov in tako cvete tam poljska obrt, trgovina in književnost. Tudi poljski kmet je tam mnogo na boljem nego pri nas v Galiciji, kar moramo kot Avstrijci z žalostjo priznati. Poljaki kot narodna individualnost ne nazadujejo v Rusiji, saj se celo priseljeni Rusi popolnoma Poljaki imajo priznane veliko asimilacijsko moč v sebi. Poljski element se gospodarsko ne počuti v Rusiji slabo in ugledni ruski listi, kakor »St. Peterburgskaja Vjedomosti«, kateri na čelu je ugledni in uplivni knez Uhtomskij, se živo zavzemajo za sprjaznenje Poljakov in Rusov. Tudi nekateri poljski listi kakor veleugledna revija »Kraj«, se potegujejo za poravnano stoletnega spora, vendar je mržnja poljskega srednjega stanu do Rusov še tolika, da moramo z žalostjo konstatovati, da konture bodoče poravnave niso še videti na političnem obzorju. Srca poljske mladine in srednjega stanu napolnuje gnev do razdejalca njihove države, in ta gnev jih tako slepi, da ne vidijo, kako leto za letom gineva poljski živelj na Poznanjskem, kako odkupuje Pruska vlada poljsko zemljo in naseljuje Nemce, kako so izgnali poljščino iz ljudskih šol in da celo pouka v veri ne dovoljujejo Poljakom v materinščini. Poljakov kot narod nočejo trpeti v Prusiji in ako še niso vseh poznanjskih Poljakov ponemčili, je temu kriva čudovita poljska žilavost. Vendar konec je viden, brutalna nemška sila bode triumfirala, ako Poljaki ne osredotočijo vseh svojih sil v obrambo poznanjskih Poljakov. Dokler pa jih drži gnev do Rusije kakor v hipnozi, dotlej je malo upanja, da bodo Poljaki videli, kje jim preti nevarnost, da namreč le od Prusije in ne od Rusije.

Poljsko-ruska poravnava je v občeslovenskem in še bolj v poljskem interesu. Misli na restavracijo nekdanje Poljske naj opuste, saj imajo še poljski narod kot kul-

turno celoto. Da se pa ta poravnava doseže, to je pa mnogo odvisno od galiških Poljakov.

Ako se ti spravijo z Malorusi in tem dovolijo narodno avtonomijo in se odrečejo aspiracijam, da popolnoma vso Galicijo, potem bo ta njihov čin blagodejno uplival na ruski narod, kateri ni sovražna Poljakom, ako se izvzame par panruskih žurnalistov. S spravo Poljakov in Malorusov v Galiciji se doseže solidarnost avstrijskih Slovanov in to je za bodočnost avstrijskih Slovanov in Avstrije neizmerno važnosti. Poravnava poljsko-maloruskega spora je vitalna potreba avstrijskih Slovanov. In največjo korist od tega bi imeli Poljaki sami. Svoje moči obračali bi potem v zvezi z Malorusi na konsolidacijo gospodarskih zadev v Galiciji in svoje odvisne moči bi porabliali za podporo svojih davljenih bratov na Poznanjskem in Šlezkem. Da so Poljaki z Rusini in vsemi drugimi Slovani v Avstriji jedno in da se najdejo prijaznejše razmere mej rusko državno oblastjo in Poljaki v Privislanskem kraju, potem gotovo ne ostane to brez vidnih posledic na položaj Poljakov na Poznanjskem. Prusija davi poljski narodni element, ker je gotova, da jo Rusija k temu mirno gleda, in ker je v Avstriji slovanstvo razdejano in nima skoraj nikakega vpliva na vladne kroge v vnanjem ministerstvu. Solidarni avstrijski Slovani, kar dozdej še nismo, bili bi odločujoča moč v državi in prijazne razmere med Poljaki in Rusi v nekdanjem poljskem kraljestvu bi v srednji Evropi ustanovile razmere, ki bi bodočnost našo zagotovile. Drugače pa pademo najprej mi Slovenci, potem Čehi in ako imajo potem Poljaki še osigurano svojo narodno individualnost, je tudi še dvomljivo vprašanje.

Ne podcenjamo češko-nemške sprave, ako se doseže. Vendar jako dvomimo, da bi se Nemci hoteli odreči svojih hegemonistiških zahtev, dokler smo Slovani dejstveno in v hotenji razdeljeni. Predpogoj za spravo z avstrijskimi Nemci, katere gotovo odkritosrčno želimo, je ta, da stojijo Nemci nasproti kompaktni in solidarni slovanski falangi, ki ima v državnopravnih in narodno-političnih načelih jeden program. Le tako smo močni dovolj, da pravo razmerje med Nemci in Slovani v državi če treba tudi izsilimo. Sedaj pa je dotika med Slovani le rahla in je skupna moč nasproti Nemcem latentna. Mi potrebujemo skupnega narodno-političnega in državnopravnega programa na temelju narodne avtonomije. Ta pa je doseči le tedaj, ako se Poljaki in Rusini poprej poravnajo v svojih načelnoprepornih vprašanjih.

Naše mnenje je tedaj, da si oni državni poslanci, ki bi pričeli akcijo za porazumljenje Poljakov in Malorusov, da bi si ti iztekli neminljivih zaslug za bodočnost vsega Slovanstva. V to pa so poklicani državni poslanci iz češkega kluba, vzlasti pa naši poslanci v »slov. kršč. narodni zvezi«. Oni so v prijateljskem razmerju z Malorusi in Poljaki, zakaj bi ne posredovali za zblizanje poslancev iz Galicije obeh narodnostij. Pred vsem pa treba izvedeti postulate Rusinov in nazore Poljakov. Slovanski poslanci sede leta in leta v drž. zbornici in glavo stavim, da med desetimi je komaj jeden, da bi se zanimal za vzroke, zakaj si stojita ta dva naroda tako nasproti!

Apelujemo naravnost na slovenske drž. poslance, da posredujejo v svrhu, da se prično edenkrat resni razgovori o vzrokih

poljsko-ruskega spora in o sredstvih za njega odpravo. Ako tudi opazujemo zadevo od daleč, vendar imamo informacij, da so Malorusi pripravljene za sporazum in da je več in sicer vplivnih mož v poljskem klubu, ki niso direktno neprijazni maloruskim zahtevam. Treba je samo posredovanja, da se zblizajo vodilni krogi, ki so dobre volje, ki čutijo potrebo, da se naroda zblizata. Seveda oni elementi v poljskem klubu, ki zahvaljajo svoje mandate vladni volji in židom, tisti se bodo branili kaj popustiti Malorusom, ker potem je izpodmaknjena podlaga njihovim nečistim mandatom. Zblizati se morajo Poljaki in Malorusi saj v državni zbornici. Ako dosežejo to, potem je le vprašanje doglednega časa, ko bomo avstrijski Slovani vsi jedno in blagoslavliali bodo vsi dobri patriotje v Avstriji dan, ko se vresniči, da smo v narodno-političnih glavnih načelih jedini in solidarni. — Drugače tužna nam bodočnost!

Celjske zadeve.

(Interpelacija poslancev Zičkar, Berks in tovarišev na ministra notranjih zadev.)
(Dalje.)

Preobširno bi bilo, ko bi hoteli podati posnetek izpovedeb posamnih prič onih obravnav, ki kažejo v jasni luči brezvestnost, protizakonito postopanje in opuščanje policijskih organov, mestnega urada in županov, in omejiti se moramo na uvodni opis izgrediv in v njegovo podkreplilo, poleg že navedenih dokazov opozoriti samo na dotične kazenske obravnave. V naslednjem bomo torej, ne da bi se spuščali v posamezne v kazenskih obravnavah navedene dokaze, povdarjali samo še to, kar je v obče razvidno iz postopanja policije.

Razprava Vr. 782/99 proti Franu Karlovšku radi javnega nasilstva je jasno osvetlila protizakonito postopanje redarja Kunsta in zlasti neverjetnost njegove izpovedi, ki jo je podal pod prisego. Na podlagi te izpovedi ovadeni in obtoženi Karlovšek se je moral od obtožbe oprostiti in se je s tem pokazalo, da je naznanilo redarja Kunsta popolno neverjetno.

Ravno imenovani redar se je vedel proti gospodični Žimniakovi, hčeri v Celju občesposhtovane rodbine, tako protizakonito, da je bil po vsled tega podani kazenski ovadbi radi pregreška zoper varnost časti — §§ 496. in 331. kaz. zak. — obsojen na zapor treh dnij; on je gospodično od zadaj s pestjo suval in jo poleg tega še psoval. Dokaz temu kazenski akt G. Z. U. 950/99 pri c. kr. okr. sodišču v Celju.

Isti stražnik je bil glasom kazenskega akta U. 116/00 istega sodišča kaznovan radi zausnice, ki jo je dal Jos. Plevčaku.

Glasom kazenskega akta U. 798/99 je bil redar Urh obsojen radi prestopka § 331. kaz. zak., ker je Frančiško Zakotnik psoval in z roko sunil, nasprotno je bila Frančiška Znoj, katero je ta redar ovadil radi žaljenja straže, glasom kaz. akta U. 991/99 obtožbe oproščena.

Na jednak način so morali oprostiti glasom kaz. akta U. 787/99 Ignacija Založnika, katerega sta nadstražnik Mahr in redar Zintauer ovadila radi žaljenja straže. Iz tega akta je razviden posebno pomenljiv slučaj, da so redarji nekega Cvetkota, katerega so bili Slovenci zasačili v trenutku, ko je metal kamenje na zbrane ljudi pri koncertu na dvorišču »Narodnega doma«, in ga izročili imenovanima redarjema izustili takoj je

vpričo izročilcev samih ter vzlic njihovemu odločnemu ugovoru.

Iz kazenskega akta U. 959/99 proti Adalbertu Kossirju in tovarišem sledi zlasti, da je kakih 13 redarjev, mej temi pet celjskih in osem celovških, mirno gledalo počenjanje mej demonstracijo pred stanovanjem rodbine Žimniak, pri kateri je tolpa metala nesnago in kamne na okna stanovanja, se porogljivo posmehovalo in ukazalo celo gospodični Žimniakovi, naj zapre okna in se skrije v stanovanju. Dva orožnika, ki sta stala v bližini, sta v tej obravnavi pod prisego potrdila, da je bilo pri tej demonstraciji navzočih več policajev, da pa ti niso niti najmanje poskusili napraviti red, da z oken stanovanj ni nihče provociral, niti z besedo, niti z dejanjem, in so se orožniki čudili, da se policija z nijedno besedo ni ustavila demonstrantom.

Ker se je izrazil gospod Žimniak Ivan v javnosti o teh čudnih dogodkih, da se je vršila demonstracija pred njegovim stanovanjem »ob asistenci policije«, naznanila ga je celjska policija in obtožila radi žaljenja straže, bil je pa obtožbe oproščen, ker se je smatralo, da je dognal dokaz resnice, in sta v tej obravnavi najzanimivejši ravno izpovedbi dveh orožnikov, ki sta namenoma čakala v obližju demonstrantov, ker sta bila mnenja, da bo prisotna policija konečno vendar posegla vmes in v slučaju odpora prosila pomoči orožnikov.

Iz prvoimenovanega kazenskega akta Vr. VII. 675/99 je razvidno, in zlasti iz izpovedeb prič Ludovika in Marije Lajnič T. B. 133 in 134, Barbare Kompan T. B. 125, in Ivana Kompana T. B. 17, in Ignacija Horvata T. B. 65 čudno, protizakonito postopanje in vedenje stražnika Zintauerja in družih policajev; omenjene priče so izpovedale, da je stal redar Widmajer dne 10. avgusta pozno zvečer v bližini Jakovičeve hiše, do čim sta bila kakih 50 korakov od tam v bližini mestnega urada stražnika Zintauer in Golob; istodobno so pristavili pred okno pisarne dr. Ivana Dečkota lestev in sneli s zidu ter ob tla vrgli desko s firmo. Po nesreči je padel z lestve in se poškodoval storilec Oskar Šeligo, ki je bil radi tega kaznjivega dejanja spoznan krivim in kaznovan. Redarji so prihiteli na Šeligovo vpitje in sneli ranjenca v bližnjo gostilno »Pri angelju«, kamor je šel tudi stražnik Zintauer, in kjer so zdravniki Šeliga obvezali, mej tem ko je neki drugi človek šepaje prišel sam ob istem času v gostilno. O tem dogodku policija ni ničesar naznanila in je dala torej kaznjivemu dejanju potuho; aretovan ni bil nihče.

K sklepu moramo še opozoriti na članek »Nach den Blutscenen. Cilli, 10. August i. t. d.« v »Grazer Tagblattu« z dne 10. avgusta 1899, st. 220, iz katerega se razvidi, da je skušal uradni predstojnik Fürstbauer demonstrujočo druhal, ki je pretlila napasti »Narodni dom«, mesto da bi jo bil razgnal, v kar ni imel na razpolaganje samo desti policije nego tudi orožnike in vojaštvo, pomiriti z energičnim zagotovitom, »da bo vojaštvo na njegovo odredbo peljalo Cehe na kolodvor, in da se bodo morali ti s prihodnjim vlakom odpeljati«, da je nato imel v gostilni »Pri angelju« župan Rakusch na zbrano druhal ogovor in jo zagotovil, da se bodo Slovani odstranili v smislu zahteve Nemcev, da so se podali takoj nato župana

bauer v »Narodni doma«, da bi pozvali Čeha, da se morajo ob 4. uri zjutraj z brzovlakom v Ljubljano vrniti, da je izjavil Fürstbauer, ker so se Čehi branili, da bi jih sicer moral siloma odgnati. Izjavili so v navzočnosti gospoda c. kr. okrajnega glavarja, da jamčijo za varnost, ako se Čehi takoj odpeljejo, v slučaju, da se branijo, da jim pa tega ne morejo zajamčiti.

Čehi se niso hoteli odzvati takemu pozivu in taki obljubi, ker niti po dnevu niso bili varovani, in so tem manj smeli nadjati se varstva po noči.

Slednjič se sklicujemo na odlok celjskega mestnega urada na policijo, ki je bil objavljen v članku »Zum Schutze der städtischen Polizei« v »Deutsche Wacht« dne 3. decembra 1899 št. 97, v katerem se ostro zabičava celjski policiji, ker so Slovenci nekaj stražnikov naznanili radi protizakonitega postopanja in so bili poslednji tudi kaznovani, naj postopa energično in brezobzirno aretuje vsakogar, ne oziraje se na osebo dotičnika.

Kakor rečeno, niso tu navedene vse okolnosti, ki strogo karakterizujejo protizakonito postopanje celjske policije, uradnega predstojnika Fürstbauera, obeh županov Stigerja in Rakuscha kakor sploh celjskega mestnega urada, ker bi bilo to pač preobsežno, in menimo, da popolno zadostuje predležeče okolnosti, da z njimi utemeljimo in upravičimo svojo interpelacijo. Če se je namreč kje v kakih urejeni državi kršilo načelo javnega miru in reda, zgodilo se je to na eklatanten način v naši državi dne 9. in 10. avgusta l. l. povodom češkega obiska v Celju. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. marca.

Isterski deželni zbor za sedaj baje še ne bo razpuščen, marveč se snide še pred veliko nočjo. Zasedanje pred prazniki bo pa le kratko, ker se slovanski poslanci ne bodo udeležili zborovanja, in bodo pred veliko nočjo na dnevnem redu le volitve v razne odseke. Deželni zbor se snide zopet v Poreču, ker za preuredbo deželnega reda slovanske poslance ni dobiti, dokler vlada ne ustreže na celi črti njih upravičeni zahtevi.

Dunajska volilna reforma, ki jo je včeraj potrjeno objavil deželni zakonik za Nižjo-Avstrijo in ki je vsled tega z včerajšnjim dnem stopila v veljavo, je vzbudila v židovskem taboru nepopisen vihar. Ker so bili zaman vsi koraki pri vladi, da bi zakonška osnova ne dobila cesarj. potrjenja, in ker tudi razpusta sedanjega mestnega zastopa niso mogli doseči, so sedaj v svoji nedosegljivi skrbi za gospodarstvo dunajskega mesta vsi odložili svoje mandate v mestnem zastopstvu, misleč, da bodo s tem prisilili vlado, da ustreže njih želji in da bode razpustila mestni zastop. Sedanji mestni zbor dunajski šteje 138 odbornikov. V smislu ravno odobrenega statuta je treba za sklepanje o važnih zadevah prisotnosti vsaj sto odbornikov in so menili židovski liberalci, da bodo z odložitvijo 45 mandatov preprečili sploh vsako važnejo razpravo. Toda v statutu je pa še druga točka, ki določa, da je v naslednji seji za isto zadevo treba prisotnosti samo 80 odbornikov. V tem slučaju pa ne pomaga nobena zvijača. In tudi prva določba bo ovirala naglo razpravo le tako dolgo, dokler se ne izvrše dopolnilne volitve, kar se zgodi že v mesecu maju. Vse besnenje in vse rogoviljenje torej nič ne koristi židovskim kričačem, najbolj prazno je pa njih upanje, da bo vsled krize v mestnem zastopu nastala tudi ministerska kriza. Kaj vse upajo židovski liberalci!

Nemška mornarica bo pomnožena, tako se sedaj sodi, akoravno ji je spočetka nasprotovala velika večina poslanske zbornice. Z vladno predlogo se je predvčeršnjim pečala budgetna komisija. V tej seji sta od dala važna pojasnila državna tajnika Bülow in Tirpitz, ki sta podala natančno sliko političnih razmer mej Nemčijo in ostalimi evropskimi državami in posebno o pomorskem položaju Nemčije. Ta pojasnila ostanejo seveda tajna, a brez dvoma je bil razgovor tudi o tajnih ruskih korakih, o razmerju mej Rusijo in Nemčijo ter o angl.-afriški politiki.

Obstrukcija v italijanski zbornici

V nobeni seji ni moči pričeti z meritornim delom, dobro organizovana opozicija prepreči vsako razpravo in vsako sejo mora predsednik predčasno zaključiti. V zadnji seji je dala povod kravalom peticija 10.000 ljudskih učiteljev za zboljšanje gmotnega stanja, ki je res tako, kakoršno je mogoče samo v »blaženi« Italiji. Toliko podpisov so zbrali po celi deželi soc. dem. Vlada se je sicer izjavila, da je voljna pretresati to zadevo, a obvezne obljube ni hotela dati in predlog posl. Agninja, naj se že za bodoče leto vstavi v proračun primerna svota, je bil odklonjen s 145 proti 107 glasovom. Ta odklonitev je dala opoziciji nov povod za burno obstrukcijo in seja se je morala zaključiti, ne da bi bilo prišlo do pravega dela.

Mej Rusijo in Turčijo so se v zadnjem času izredno poostrele politične razmere. Londonskemu »Standardu« brzojavljajo namreč iz Odese, da je Rusija mobilizovala že 250.000 mož in da je že pripravljeno vse brodovje ob Črnem morju. V koliko se bo ta vest obistinila, dosedaj še ni znano, gotovo pa je, da je napetost mej obema vladama dospela do izredne višine posebno v zadnjem času, ko je na dnevnem redu znano vprašanje glede gradnje železnic v Mali Aziji, in ker je sultan nekoliko prenagel s plačevanjem stare vojne odškodnine. Z napovedjo vojske bi Rusija storila veliko uslugo onim evropskim krogom, ki že toliko vrsto let zaman apelujejo na evropske velesile, naj se energično zavzamejo za stiskane krščanske narode na turški zemlji. Z eventualno vojsko proti Turčiji bi Rusija radikalno ozdravila bolnika ob Bosporu in bi ga pregnala iz Evrope.

Dopisi.

Iz Bésnice pri Kranju, dne 28. marca. Nekdo, kateri je velik v besedi in v obljubah, pa ne velik v izvrševanju svojih obljub, se je pred 14. dnevi tako ljutil, da je v eni kranjskih gostiln ob mizo bil in zagotavljal, da je on zato, da se ona famozna cesta, ki pelje iz Kranja v Besnico, gotovo ne bode gradila, kljub temu, da je bila že l. 1894. vsprejeta med okrajne ceste in je gotovo ena najslabših v celem okraju. In nekdo, ki ima daljše brke pod nosom, nego možgane v glavi, je pa poskrbel, da se je tej vsperjenosti dalo duška v zadnjem »Gorenjcu« št. 11., da se je nekdo mrva obdržal ob besniškega kurata, ondošnjega župana in po vrhu še ob poslanca g. Kalana, tedaj kar ob 3 naenkrat, piscoč mej drugim tako-le: »Okrajni cestni odbor tudi ne bo mogel iz svojih sredstev zmagovati velikega bremena, ker bo stalo to delo nad 24.000 K (tedaj ne več!)? V tem oziru svetujemo čislanim občanom besniškim, da se obrnejo s posredovanjem svojega podjetnega kurata g. Pokorna do svojega poslanca g. Kalana, ki bo izvestno izposloval v ta namen v deželnem zboru prav izdatno podporo«. In naposled, še govori o besniškem g. županu češ, da se pritožuje črez gramoz, ki ga je na račun okrajnega cestnega odbora on sam navozil.

In kaj je vzrok tej malce vsperjenosti v Izraelu in obdržanju ob imenovane tri osebe? Kurat je kriv in istotako tudi župan zato, ker sedita v občinskem odboru besniškem, g. Kalan pa, ker je poslanec tega okraja.

In glejte, občinski zastop pa je na podlagi občnega zabavljanja črez to cesto vsakega, kedor zaide v naš kot, in na podlagi občne nevolje občanov, ki plačujejo doneske tudi za okrajne cestne potrebe, a nimajo nobene koristi od tega, prosil vis. deželni odbor za pomoč v tej zadevi, da bi se vsaj enkrat že pričelo z delom. K temu je spodbujal občane tudi nekdo, ki se sedaj peni in ob mizo bije. In vis. deželni zbor vstreže tej prošnji ter ukaže okrajnemu cestnemu odboru dne 2. marca t. l., da mora letos z delom resno pričeti, ako ne, bode on sam na račun cestnega odbora oddal na podlagi cestne postave na javni dražbi to delo. Od tod je vik in krik tam doli za Savo, in pa, ker se mora deska z napisom »občinska pot« odstraniti od mesta kranjskega ter nadomestiti z drugo z napisom »okrajna cesta v Besnico«, katera je že bila pred par leti.

Čudom se moramo pač čuditi, da se te zadeve, ki je prevažna in koristna ne le za Besničane, marveč ravno tako tudi za

klada lotiti se je, ko so se vendar že sitnejše uredile, kakor podbreški klanjce in druge in vendar ni se tako lamentiralo za denarjem, kot tu! Menim, da ravnotako »Gorenjčev« poročevalac, kakor njega konsorcij in drugi dobro vedo, da je tudi za to cesto pri deželnem odboru pripravljena že izdatna podpora, samo, da se z delom prične, torej, ne bode treba g. poslancu Kalanu še le posredovati zanjo. Sploh pa naj se pomiri g. poročevalac.

Slednjič naj se omenim glede vožnje gramoz, s kojim se zaletava nekdo v našega g. župana. Gospoda, ali ste res tako naivni, da mislite, da mi ne vemo, da ima za gramoz skrbeti načelnik cestnega odbora, ga odkazati in skrbeti, da se navozi? In če ga je naš g. župan vozil, kaj ima potem pri njem? Ali je morda on kriv, ako ni za rabo? Kedo ga mu je odkazal? Morda on sam? Glejte, kako bijete sami sebe po nosu! Lotite se raji resnega dela pri tako potrebni stvari, kot je naša cesta, pa vas bomo bolj čislali, kot pa, ako se držate po nepotrebnem ob neljube vam osebe. Posipajte cesto spomladi in ne po letu, kot lani, da je polno krogelj pod nogami, speljite klanjec v Rakovci bolj praktično, kot je zdaj v projektu, preložite cesto v Rakovci črez železnico, da se znebimo nadležnih ramp in smo zavarovani pred povodnjijo, pa tudi na Gorenji Savi se ozrite na cestni promet itd. potem pa hodite zagotavljeni, da homo Besničani prvi, ki se vam bomo očitno zahvalili. Toliko za zdaj, če bode treba, pa ob priliki še kaj.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. marca.

Javno predavanje. Danes zvečer ob 1/8. uri bo v dvorani Katoliškega doma predaval gospod dr. Krek o židovskem vprašanju.

Romanje v Rim. Za romanje se je dosedaj oglasilo ter plačalo voznino v naši škofiji 540 oseb, katerim se v Gorici še pridružijo romarji iz goriške nadškofije. Za priglase in vplačila se je z današnjim dnem napravil zaključek in so se toraj tudi po 27. t. mes. vpoštevale došle prijave in denarne pošiljatve. Iz Ljubljane v Gorico se odpelejo romarji s posebnim vlakom. Vse podrobnosti glede pota, hrane, obleke, italijanskega denarja, voznih listkov, certifikatov, celebret itd. bo objavil odbor v »Slovincu« 14 dnij pred odhodom romarskega vlaka, in je toraj lahko brez skrbi vsak priglaselec.

Deželni zbor kranjski ima jutri sejo, v kateri so na vrsti poročila finančnega odseka o računskih sklepih raznih deželnih zakladov, o pospeševanju vinarstva na Kranjskem v letu 1899. Potem so ustna poročila finančnega odseka o prošnjah: a) Polone Pervarjeve, vdove po okrožnem zdravniku v Novem mestu, da bi se jej zvišala miloščina; b) dr. Štefana Divjaka, zdravnika v deželni blaznici na Studencu, da se mu dovoli odškodnina za stanovanje; c) županstva na Studencu, da se mu dovoli podpora za nakup poslopja za občinsko hiralnico. Ustno poročilo upravnega odseka o statutu za hiralne ustanove v spomin 50letnice vladanja cesarja Franc Jožefa I. Ustno poročilo upravnega odseka o ustanovitvi nove selske občine Bukovje v postojnskem okraju. Ustna poročila upravnega odseka o peticijah: a) posestnikov vasi Vrh pri Starem trgu, da bi deželni tehnik izdelal načrt za vodovod; b) županstva v Vodichah za preložitev ceste od Povodja do Šmartna pod Šmarno goro. c) občanov vasi Velesovo, Trata, Adergaz in Praprotna Polica za izločitev iz občine Št. Jur ter ustanovitev samostojne občine Velesovo; d) občine Podraga za podporo za osuševanje travnikov; e) občinskega in župniškega urada Fara in Osilnica za preložitev ceste Fara-Banjalo.

Cerkvena umetnost. Z Vrhnik. Tukajšnji umetnik, akademični slikar gosp. S. Ogrin je izgotovil ravnokar nov božji grob za dekanijsko cerkev v Vipavi. Božji grob je slikan na platno; ima obliko renesančne kapele, ki je med arhitektoničnimi členi okusno okrašena s prizori iz Kristusovega trpljenja, simboli evangelistov in raznobojnim cvetličjem. Načrt je originalen, praktičen, delo solidno in okusno. — Božji grob bo razstav-

dvorani »Katol. doma« na Vrhnik in si ga v teh dneh zamore vsakdo ogledati.

Presvetli cesar je daroval gasilnima društvoma na Krki 120 in na Razdrtem 160 kron.

Učiteljska imenovanja. Učitelj na dvorazrednici v Banjiloki, A. Bezeg, je imenovan nadučiteljem ravnotam; stalno sta nameščena I. Bajželj na Jesenicah in Helena Junowicz v Dolu.

Diplomiran je na c. kr. veterinarski akademiji v Levovu g. Josip Rihar iz Gor. Logatca, živinozdravnikom.

Vojaške vesti. Major L. Konschegg v Lvovu je imenovan žendarmerskim poveljnikom v Celovcu. — Stotnik J. Binowetz pri žendarmerskem poveljništvu v Ljubljani je premeščen v Lvov. — Častniške plače bodo dejansko zvišane s 1. majem. Prirastki zvišanih plač od novega leta do 1. maja se bodo porabili za službene take.

Državna podpora. S Štajerskega se nam piše: Nedavno je nekdo očital v »Slov. Narodu«, da štajerski slovenski poslanci ničesa ne storé za svoje volilce. Dotični dopisnik je v prvi vrsti očital državnima poslancema za ptujski okraj. Dopisniku menda ni znano, kakšne so razmere v državnem zboru že nad tri leta. Da pa se štajerski dopisnik potolaži, naznanimo mu veselo vest, da je ministerski predsednik sam pismeno naznanil g. poslancu Žičkarju, da je poslal 60.000 kron namestništvu v Gradec, katero naj to državno podporo razdeli mej revne posestnike v Halozah. Gotovo bodo vsi veseli te izdatne podpore.

Ogenj. Dne 23. t. m. po noči sta posestniku Šuteju v Vukovcih pri Crnomlju zgorela hlev in hiša. Škode je okoli 2800 K. Ljudje sumijo, da je zažgal neki Jurij Fortuna.

Tretji shod v tržaški okolici je bil v nedeljo v Kolonji. Govorili so dr. Slavik, Jos. Nagode, A. Černe in S. Godina. Vsi govorniki so volilcem priporočali edinstvo, da si ohranijo mandat in slovenski značaj tržaške okolice. Kandidatom je bil proglašen Ivan Vatrovec.

Shod v Škednju je bil minolo nedeljo jako dobro obiskan. Govorili so dr. Rybač, ki je opisoval italijanske stranke v Trstu, J. Šuman in dr. Zuccon. Poslednji je v lepem govoru priporočal volilcem, naj si izbere za poslanca moža svojega zaupanja, svojega srca in misli. Italijan ne more zastopati slovenskega naroda, okolico morajo zastopati slovenski možje. Okolica mora ohraniti svoj slovenski značaj tudi pri volitvah. Kandidatom za ta okraj je bil soglasno proglašen g. dr. Josip Abram.

Tržaško občinske volitve. V tork so se v Trstu vršile volitve za mestni zastop v IV. razredu. Zmagala je »Demokratika«. Od 1997 volilcev se jih je udeležilo 1064. Izvoljeni so seveda Italijani: K. Bannelli, A. Barison, L. Bernardino, M. Bratos, E. Rascovich, dr. Spadoni, R. Baschiera, I. Fanelli, dr. Marcus, I. Müller, I. Pierobon in dr. Zanolla.

Tržaško porotno sodišče je v tork kamnoseka Ivana Ukmarja s Proseka obsojilo na 4 leta težke ječe zaradi uboja. Bilo je lani dne 24. julija, ko sta se Ukmar in neki Rupelj sprla zaradi plesa. Prepira konec je bil, da je Ukmar v jezi z nožem sunil Ruplja v trebuh, Rupelj je dva dni pozneje umrl.

Slovenski misijon pri sv. Jakobu v Trstu je jako dobro obiskan. Misijon vodijo č. oo. frančiškani, ki v lepih govorih navdušujejo slovensko ljudstvo za pravo krščansko življenje. Ta misijon kaže, da je v Trstu mnogo slovenskega življa, ki potrebuje duševne hrane v svojem domačem jeziku.

Kar tri popravke je moral objaviti »resnicoljubni« »Slovenski Narod« v sinočnji številki, ker je v soboto naznanil celo kopo lažij o tukajšnjem delavskem konsumnem društvu menda zato, ker ga je jezilo, da se je pred kratkim tako grozno blamiral z informacijami o tej delavski zadrugi. Naravnost smešna pa je »Narodova« trditev v sinočnji notici, da je objavil v sobotni številki le »najmanjši del, to pa zategadelj, ker se nam smilijo tisti zapeljani delavci, ki so svoje težko prihranjene krajcarje naložili v tem društvu«. — Člani delavskega konsum-

tovo od srca hvaležni za tako gorke — simpatije.

Za učiteljska možka ročna dela bode imel v Gradcu učitelj meščanske šole Fr. Schopfer serijalni kurz od 10. julija do 25. avgusta. Pojasnila daje omenjeni učitelj.

Štajerske novice. Umrli je v Briksnu na Tirolskem č. o. Frančišek Blanko Zagadin, doma v Sestežih pri Majšperku v 27. letu svoje starosti. — Slovenska šola ptujske okolice je zopet dobila na pročelju fresco sliko Slomškega in Komenskega, kateri je lani zamazala nemška kultura. — Načelnik nemške ljudske šole v Ljutomeru je postal — upokojeni ravnatelj celjske meščanske šole Karol Sponda. — V Rušah so podirali velik oreh. Veje so zadele Maroltovo deklo s toliko silo, da je umrla. — Dež. odbor štaj. je sklenil, da v slovenjebistriškem okraju na južni strani Pohorja nastavi 40 strelišč proti toči. 30 vinogradnikov se je že podpisalo, da preskrbe potem oni smodnik za streljanje.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Minolo nedeljo se je v Trstu vršil občni zbor zavoda svetega Nikolaja, ki uspešno izvršuje svojo nalogo. In ta je, da društvo podpira v moralnem in materialnem oziru slovenska dekleta, ki si v Trstu iščejo službe. Društvena tajnica, gospa Grumova je poročala o delovanju, ki svedoči o požrtvovalnosti tržaških gospoj. Žal, da slovenke občine premalo podpirajo ta zavod. Zavod je doslej vsprejel nad 600 deklet, katerim je preskrbel poštene službe. Zavod ima mnogo in raznih nasprotnikov, toda trdna volja premaga vse ovire. Slovensko občinstvo naj bi z vsemi močmi podpiralo ta zavod.

Italijanska megalomanija. Gorostasnost hrvatsko-slovenskih zahtev je prazen izgovor, a Italijani stavijo gorostasno zahtevo — Hrvati in Slovenci v Istri hočejo živeti in nočejo leči v grob, ki jim ga kopljejo Italijani. Kar Slovenci zahtevajo, to je minimum od onega, kar so morali zahtevati, ako niso hoteli, da jih narod obtoži izdajstva. Njihovo samozatajevanje je bila velika žrtev na oltar miroljubivosti. Druzega nismo pričakovali, a Körber sedaj pozna Italijane, ako jih še ni.

Razpisuje se mesto poštnega odpravnikarja na c. kr. poštnem uradu v Trebelnem (III. raz. V. stop.) okr. glav. na Krškem proti pogodbi in kavciji 400 K, letna plača 300 K, uradni pavšal 80 K in letni pavšal 504 K, za vzdržavo na dan enkratne peš zveze v Mokronog ter za lokalno dostavljanje poš. pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

Ali je to mogoče! Sušaški »Novi List« poroča: Dva vojna brodova naše mornarice sta sedaj v Kini. Neki založnik iz Pulja pošilja za brodova hrano, in sicer tudi riž, ki se v Kini prideluje.

Ogerski konji za Angleže. Prvi angleški parobrod je dne 24. t. m. pripeljal ogerske konje v Kapstadt. Mej vožnjo je poginilo le 12 konj, kar dokazuje, kako vztrajna je azijska narava. — Te dni je zopet na Reko došlo več ogerskih konj, katere od peljeta proti Afriki dva angleška brodova.

Hrvatska frančiškanska provinca sv. Cirila in Metoda je baje gotova stvar, kakor hrvatski listi poročajo iz Rima. Nova provinca bode obsegala vso Hrvatsko in Slavonijo s 23 samostani. Sedež bode v Zagrebu.

Nemški izgredi — v Ljubljani. V slabo obiskani Vodnikovci, nekdanji Javtovi gostilni na Resljevi cesti se zbira v poznih večerih cvet nemškega junaštva — kolikor ga je sploh še v našem mestu — med drugimi in prvi vrsti vojaki 27. pešpolka in pa dijaki »walhallcia«. Predvčeršnjim je po naključju zašla šestorica dijakov v omenjeno gostilno. Pozdravljeni so bili takoj s hrupnim »Heil und Sieg« — pri neki mizi je namreč sedelo troje vojakov in ravno toliko civilistov. Dijaki so mirno posedli okoli mize in naročili, česar so želeli. Govorili so seveda slovenski in naposled zapeli tudi okroglo narodno pesem. Tedaj pa je vzkripelo pri sošednji mizi. Neki vojak je zahteval, naj govore nemški, ker v tej gostilni se le nemški govori. Dijakom se je zdelo to presmešno in odvrnili so, da bodo govori še nadalje slovenski. Tedaj se pa zažene dotični vojak proti dijakom, podere jednega dijaka na tla in ga zaletel s puščico. — Pa tudi nje-

govni tovariši niso bili leni. Zlasti je bil bojeviti znani gosposki pretepač Schwingshackel, ki je baje nastavljen v tukajšnji plinarni. Posrečilo se jim je, da so s pomočjo vojaškega orožja in »bokserjev« pregnali dijake na cesto, a to jim še ni bilo dovolj. Neki feldvebelj se je podil z golo sabljo za njimi nad sto korakov po cesti ter mahnil — k sreči le ploskoma — po dijaku, kojemu je spodletelo, da je padel. Dijaki so kolikor toliko poškodovani. Napadeni dijaki so kajpa da storili potem svojo dolžnost in naznanili na pristojnem mestu nemško junaštvo. — Občinstvo pa opozarjamo, naj se ne sili v gostilne, kjer se z orožjem zabranja slovenska govorica. Omenimo naj še, da se v dotični gostilni ne vidijo na mizah nikoli drugačne, kakor »Südmärkine« žveplenke.

Umrli je 24. t. m. na Gor. Avstrijskem inženjer A. Glowacki, v Gradcu pa je včeraj umrla gospa Pogacnik, rojena pl. Luschar.

Novo zdravstveno okrožje so ustanovili za občine Toplice, Poljanice in Črnomelj s sedežem na Toplicah.

Čifutska predrznost in nesramnost. Z Gorenjskega. Ni se dolgo, kar so dobili farni uradi in menda tudi šolska vodstva z Dunaja sledeči brošuri: 1. »Die päpstlichen Bullen über die Blutbeschuldigung. München 1900. August Schupp« 2. »Documente zur Aufklärung. Nr. 2. Die Blutbeschuldigung gegen die Juden. Stimmen christlicher Theologen, Orientalisten und Historiker. Die Bullen der Päpste. Simon von Trient.« Prva brošura ima poleg nekaj bul raznih papežev tudi »Gutachten des Cardinals Ganganelli — Papst Clemens XIV. — in Angelegenheit der Blutbeschuldigung der Juden« laški tekst in prestavo. V drugi brošuri so pa spričevala raznih teoloških fakultet, škofov, profesorjev, in na koncu zopet papeške bule, kakor v prvi knjižici. Koliko vrednost da morajo imeti vsa ta spričevala, katerih več je naslovljenih zelo ginljivo na znanega dr. Blocha, okr. rabinca na Dunaju, o tem bi se dalo govoriti. Judovski denar je vsemogočen! »Simon von Trient« je ponatisnjeno iz Blochovega lažičasnika »Oesterr. Wochenschrift«. Zadnje besedo ima seveda znana resnicoljubna »N. Fr. Presse«. V brošuri mrgoli napadov na krščanstvo, srednjeveške torture itd. A nesramni čifuti jo pošiljajo katoliškim duhovnikom, ki naj bi seveda vsi poučevali nevedne ljudi, da so judje nedolžni, da jih le hudobni kristijani obrekujejo in opravljajo! Gotovo ne bo duhovna, vsaj na Slovenskem ne, ki ne bi storil ljubim čifutkom te usluge, in cel slovenski narod se bo vzdignil kot en mož, zoper onega, ki bo očital Judom kaj nepostavnega, nelepega. Ukaj, Izrael, rešen si! Zakaj se vendar hočejo oprati Abrahamovi potomci na tak zakoten način? Ali hočejo s tem uplivati na morebitno obsodbo (?) Hilsnerja? Leto je že preteklo, odkar je morala nedolžna Hruza umreti tako grozne smrti, in morilca še ni zadela zaslužena kazen. O Hruzi molči brošura. To je pač značilno. Da čifuti ne bodo dosegli s takim ravnanjem ničesar, je jasno. Vsak krščen človek se bo s studom obrnil od ljudij, ki na tak predrzen, nesramen, prav židovski način hočejo uplivati na javno mnenje. To bo vspeh omenjenih brošur.

Aretovan fijakar in konj. Danes opoldne je vozil ljubljanski izvošček št. 9 najnovejše rekrute k tobačni tovarni. Fantje so se peljali »faberčanke gledat«. Od veselja, da so bili na naboru, so fantje na vozu na vso moč ukali, kar je seve v Ljubljani strogo prepovedano. Postrežljivi ljubljanski policaji so zato obkolili voz in peljali fante, konja, voz in izvoščeka vse skupaj na magistrat. Na kozlu je sedel znani postopač Bukovnik. Pet fantov so zaprli, fijakarja in konja so pa izpustili. Da je ta prizor povzročil pravo obleganje rotovža, se pri ljubljanski radovednosti razume samo ob sebi.

Za vodo je včeraj zopet nekdo mesarjem kradel »rajželce«. Tička so pogruntali in mu skazili apetit.

Tat Zamejčevega purmančka sedi že na rotovžu, kakor misli policija. Aretovali so tatvine sumljivega delavca J. Novaka, ki se je dalje časa obilaval okolu tolstih pekovskih purmančkov.

Hudodelec pri fotografu. Včeraj je

Müllerjem velika gneča. Z vozom za jetnike so stražniki pripeljali k Müllerju fotografovat nekega inozemca, katerega imajo že dalje časa priprtega na Žabjaku in ki se izdaja za nekega Frischaufa. Pravega imena noče povedati, ker je baje velik hudodelec.

700letnica »La Divine Comedie« bodo praznovali letos Italijani, seve ne brez političke primesi. »Piccolo« naznanja, da bode mej množico slavnostnih spisov izšel tudi slavnostni spis, ki se bode bavil z Dantejevim bivanjem v tolminski jami, v samostanu sv. Mihaela v Pulju in v Devinu ter »dokazal«, da so to — italijanski kraji, ki pripadajo Italiji.

Detomor v Ljubljani. To novico so si danes ljudje skrivnostno pripovedovali. Pri pokopališkem cerkveniku Medicu je našel hlapec Fr. Vernik v grebenični jami mrtvo žensko dete z razbito glavo. Sumljiva dejanja je bivša dekla. Kakor čujemo, je zdravnik konstatiral, da je bil prezgodnji porod.

Pozor na goljufe! Ob koroško-stajerski meji se klata neki človek, ki po kmetih prodaje razne srečke. Te srečke pa so ponarejene, zato pozor!

Stavbena dela. V svrhu razširjenja tukajšnje brambovske vojašnice se bode vršila komisija dne 3. aprila. — Zadnji teden je v Ljubljano prišlo okoli 150 zidarjev z Goriškega, ker so se že pričela nekatera stavbena dela.

Prisiljenec odideta to spomlad dva oddelka na delo. Eden oddelk 40 prisiljenec gre na Jesenice, drugi v Mirno peč. Ostali prisiljenci bodo v Ljubljani dobili delo.

Tatvina pri novačenju. Danes je v »Mestnem Domu« pri novačenju znani postopač Ladislav Juvan žalostno gledal raztrgane svoje čevlje. Kar več jih ni hotel obuti ter si je rajši nataknil nove čevlje, vredne 10 kron. Nekdo ga je opazoval, ko je poskušal, kateri čevlji so primernejši, ter ga naznanil policaju. Moral je natakiniti zopet stare škorpote in iti v »šepkamro«.

Društva.

(»Dobrodelnodruštvo tiskarjev na Kranjskem«) priredi na korist društvene blagajne v nedeljo, dne 1. aprila v zimskem salonu hotela »pri Maliču« zabavni večer, pri katerem sodeluje iz posebne prijaznosti sl. pevsko društvo »Ljubljana«. Vspored: Zborovo petje, četvero- in solospjevi, kakor tudi komični kupletji s spremljevanjem klavirja. Začetek zabavnega večera ob 8. uri zvečer. — Vstopnina 60 vin. za osebo. — Preplačila se v ožigled dobrodelnega namena hvaležno sprejmo. K prav mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Družba sv. Cirila in Metoda) zopet trka, Slovenci, na Vaša vrata. Zmiraj nove šole; zmiraj več učnih moči — to stane! V Tržiči smo odprli ravnokar velevažni vrtec — in kako že lepo prospeva! Na Štajarskem ob najnevarnejši postojanki za naš narod — na Muti — pa o blžajoči se Veliki noči kanimo otvoriti družbino šolo. — Brezdvombeno prihodnji mesec pridete v posest novih srebrnih peterokron. Prva vsacega premožnejega Slovenca bode naše družbe posest. Pričnite, Slovenci, prosimo Vas — agitacijo za nas s parolo: »Prvo peterokrono družbi sv. Cirila in Metoda!«

(Slovenska čitalnica v Mariboru) priredi v nedeljo, dne 1. aprila v veliki dvorani »Narodnega doma« mariborskega gledališka predstavo. Igral se bode »Cvrček«. Slika iz kmetkega življenja v 5 dejanjih. Začetek točno ob 8. uri zvečer, konec po 10. uri. Gosti dobro došli!

(Kmetijsko društvo v Črnem Vrh nad Idrijo) je izdalo poročilo in računski sklep za drugo upravno leto 1899, iz katerega je razvidno, da je bilo prometa od 13. jan. do 31. decembra 1899 74.999 kron 42 vin. Tirjatev pri udih je priraslo 952 K 72 vin.; dolgujejo skupaj 1887 kron 21 vin. Pristopilo je 31 zadrudnikov. Izstopil ni nihče. Deležev se je vplačalo in doplačalo 874 K. Pristopnina je znašala 18 kron. Vseh zadrudnikov je 171, ki imajo vplačanih deležev 2466 kron 60 vin. Kmetijskemu društvu je vstelo slav. c. kr. okrajno glavarstvo ustanovne stroške (legalizacija podpisov in vpis tvrdke) med dobiček, čeprav so ti stroški samo del upravnih stroškov. — Radi nedovoljenega točenja vina je plačalo društvo kazni 20 kron. Na podlagi lažnjive ovadbe je bila drugič načelniku napovedana kazen 60 kron. Priziv še ni rešen. Zadruga je kupovala od udov svinjino, slanino, domači sir, vino in usnje. Vse nakupljeno

skrbuje društvo zadrudnike z vsemi potrebščinami. Zanje je naročilo pšenične moke 28.680 kg., otrobov 11.845 kg., koruze 35.991 kg. Ker društvo ne išče dobička, je lahko vse razprodalo. Čistega dobička je po odbitih stroških in obrestih deležev, 204 K 15 v. Polovica dobička se je vpisala v rezervni zaklad, ki znaša sedaj 386 kron 52 v. »Kmetijsko društvo« je član »Gospodarske zveze«.

(Bekšanjska posojilnica v Ločah na Koroškem) je lani, t. j. v svojem štirinajstem upravnem letu, imela denarnega prometa 484.159 K 40 v. Pristopilo je na novo 31 zadrudnikov, izstopilo pa 9, in je koncem leta ostalo 461 zadrudnikov. Posodilo se je na novo 31 zadrudnikom, 32 zadrudnikov je posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je 323, ki dolgujejo 194.294 kron 64 v., ali povprek 620 K 10 v. — Hranilnih vlog se je vložilo 83.131 K 30 v., vzdignilo 44.705 kron 60 v., ostalo 224.458 K 98 v. Čistega dobička je bilo 2.678 K 42 v. Načelstvo dobi odškodnine 800 K, za dobre namene se je dalo 200 kron. Ostanek se pridene rezervnemu zakladu, ki je narastel na 12175 kron 46 v. Rentni davek plačuje posojilnica. Dalo se je požarni brambi v Ločah in Bačah vsaki 50 kron, in za ustanovitev živinorejske zadruga 100 kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 29. marca. Občni zbor kmetijske družbe koroške je izvolil predsednikom Antona Tscharre iz Št. Jakoba.

Dunaj, 29. marca. Občinski odbor je izvolil poseben odsek za prireditve sijajnih slavnostij na Dunaju ob priliki cesarjeve 70letnice.

Linc, 29. marca. Obč. svet je sklenil pritožiti se na upravno sodišče proti sklepu dež. zbora, ki prepoveduje Bismarckovo cesto v Lincu.

Frankobrod, 29. marca. »F. Ztg.« javlja, da obišče knez Ferdinand koncem aprila ruskega carja v Petrogradu.

Yokohama, 29. marca. Japonsko časopisje je mnenja, da Rusi zasedejo otoke Deer pri Koreji.

Vojska v Južni Afriki.

Generala Jouberta, onega hrabrega, odličnega burskega generala, kateremu sta bili kakor očetu udani obe južno-afriški armadi, pred katerim se je tresla angleška armada, dokler se Robertsu ni posrečilo stopiti na oranjska tla, tega moža ni več mej živimi, ako smemo verjeti poročilu Reuterjevega urada. Umrli je, kakor naznanja oficijelno poročilo iz Pretorije, v torek, 27. t. m. ponoči ob pol 12. uri za neko želodčno boleznijo, ki se ga je lotila z vso silo v poslednjih dneh in bila tudi vzrok, da je minuli petek neudoma odšel iz Kroonstadta v Pretorijo, od koder se je nadjal povrniti na natalaska tla. Ta vest sicer ne dohaja z bojišča, vendar je pa v zelo ozki dotiki z nadaljnim tekom angleško-burske vojske. Pogum, ki je jedini vodil maloštevilne čete od zmage do zmage, in ki se je povodom nesrečne Cronjeve kapitulacije kolikor toliko zmanjšal, bo s smrtjo prvega generala skoro popolno upadel hrabrim burskim bojevnikom, ki so nanj stavili vse svoje nade. — Nekaterim listom, ki so prejeli prvo poročilo iz Laurena Marquez, se zdi ta vest še ne povsem verjetna, ker so Angleži Jouberta že jedenkrat proglasili mrtvim, toda zdi se, da poročilo iz Pretorije ni popolno zlagano.

Z bojišča danes ni novih poročil. Iz vestij Reuter. urada je posneti, da položaj Angležev na zahodnji strani Bloemfonteina ni posebno ugoden.

London, 29. marca. Reuterjev urad poroča iz Pretorije 28. t. m.: General Joubert je umrl sinoči ob pol 12. uri za neko želodčno boleznijo, ki se ga je lotila v poslednjih dneh. Radi smrti tega pravega patriota, hrabrega generala, značajnega in poštenega moža žaluje vse mestno prebivalstvo.

London, 29. marca. Iz Pretorije poročajo 23. t. m., da je večina premožgovnikov v Natalu že razdejanih. Tri rove pri Dundeeju so Buri razdri in uničili stroje.

London, 29. marca. V Bloemfontein ravnivši se general French poroča, da sta Olivier in Grobler s 6000 možmi na potu v Kronstadt. — Maršal Roberts odputuje v Kapstadt na obisk tie doše

Lady Roberts, in se povrne še le prve dni aprila.

London, 29. marca. Dopisnik Reuterjevega urada poroča iz Kroonstadta 26. t. m., da sta se združila Olivier in Grobler in da se Angleži unikajo iz Leeuw-Rivera proti Thabanchu.

London, 29. marca. Reuterjev urad poroča iz Lorenzo Marqueza 26. tega mes.: Po poročilu johannesburških „Digger News“ je došlo vojnemu uradu v Pretoriji poročilo z dne 21. t. mes., ki pravi, da sta generala Grobler in Olivier, ki sta pred kratkim ostavila Norwals-Pont in Hornberg, došla dosti daleč proti severu, da se jima ni treba več bati, da bi ju Angleži zajeli. Pričakuje se, da dospo čete v kratkem v Winburg. V malo dneh se združita ta dva generala z generalom Devetom, ki se bodo potem lahko ustavljali Robertsovi moči.

London, 29. marca. Iz Maseru poroča Reuterjev urad 27. t. m.: Angleške čete pod vodstvom generala Pilcherja so se umaknile. General Olivier je s svojimi četami zasedel Ladybrand ter vse pozicije v okolici Plattberga in Modderporta. V kratkem je pričakovati večje bitke.

London, 29. marca. Iz Bloemfonteina poročajo 27. t. m.: Guverner Milner je došel sem. — Iz Barkly-Weya se poroča: General Parsons se je 26. t. m. s svojim oddelkom po hudem boju z vstaši vrnil nazaj. Naročil je glavni armadi, naj odrine. Povelja pa radi obilnega deževja ni možno izvršiti. — V Upingtonu je došlo 800 z Martini puškami oboroženih vstašev. Preskrbljeni so zadostno s strelivom.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pahovina v 24 urah v mm.
28	9. zveč.	723.5	7.9	brezv.	oblačno	
29	7. zjutr.	723.3	10	sl. zah.	sneg	22.3
	2. popol.	722.8	13	sr. jvzh.		

Srednja večerajšnja temperatura 7.7 normale: 6.0.

VABILO

na

veliki zbor

„Podpornega društva za duhovne ljubljanske škofije“,

ki se bode vršil

v sredo dné 18. aprila 1900 v Ljubljani.*

Dnevni red:

1. Ogovor predsednika.
2. Poročilo tajnikovo o stanju društvenega imetja.
3. Volitev treh pregledovalcev računov.
4. Volitev novega odbora.

V Ljubljani, dné 28. marca 1900.

306 1-1

Odbor.

* Zborovališče in ura zborovanja se naznani pravočasno.

Vabilo

na

IV. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Dobrépoljah,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

ki bode

v nedeljo dné 8. aprila 1900

ob 1/4. uri popoldne

v sobi bralnega društva v Dobrépoljah.

Dnevni red:

1. Predložitev letnega računa za 1899.
2. Volitev 5 članov načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Razgovor o stavbi zadrugnega skladišča in mlekarne.
5. Slučajnosti.

V Dobrépoljah, 15. sušca 1900.

299 1-1

Načelstvo.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z raznimi obrabi in stvarnim kazalom. — Sestavil Martin Poč. — Drugi, popravljeni natis.

Brožiran izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krome, trdo vezan v polšgrinu ali celoplastu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Klobuke in slamnike

100 snaži in po novi šegi prenareja 10-8

C. Brilli, Reselnova cesta št. 16.

V najem se dá pritlično

občinsko poslopje

blizo farne cerkve, na lepem prostoru, pripravno za kaki obrt. 250 3-3

Natančneja pojasnila daje

županstvo Šmartno pod Šmarno goro, pošta Št Vid pri Ljubljani

Zahvaljujem se preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom najtopleje za doslej mi izkazano naklonjenost ter priporočam tudi še za nadalje svoje izdelke:

monštrance, kelihe, oltorije, svetilke, svečnike, kadilnice, lestence itd.

Prizadeval se bom, da kar najvestneje in najtočneje izvršim vsa naročila. Z odličnim spoštovanjem

Ivan Kregar,
pasar-srebrar.

197 6-4

Gostilna se dá v najem

„pri Kraljiču“

v Šent-Vidu, postaja Vižmarje,

5.3 kilometrov od Ljubljane, najlepši sprehod.

Več pové samo lastnik **J. C. Praunseiss v Ljubljani, Glavni trg šte. 19.**

303 3-1

Oklopju slična barva za zidovja, katere boja je nesprenmenljiva, starna in vremenoma ter neodkrusljiva, je priporočljiva posebno stavbinskim podjetnikom, zidarskim mojstrom, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslopnega zidovja. Edina prodaja pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.**

Vnanja naročila proti povzetju 228 10 11-11

V najem se dá

v Ljubljani **Cerkvene ulice šte. 1 (Trnovo)** od 1. maja letos naprej za več let: **Hlev za konje ali vole, velika lopa za vozove, podstrežje za shrambo mrve in 10 oralov travnikov.**

Več o tem poizvé se le-tam. 287 4-2

Sveže, lepe

Velikonočne šunke

v raznih težah ponuja

304 6-1

J. C. Praunseiss, Ljubljana, Glavni trg šte. 19.

Razpis.

Podpisani krajni šolski svet razpisuje

zgradbo popolnoma novega šolskega poslopja

za 4razredno ljudsko šolo v Loškem Potoku, okraj Kočevje pri Rakeku, do dné 24. aprila 1900.

Zidarska, tesarska, kleparska, mizarska in druga dela, stavbeni in pogojni načrti ter računi so pri istem na upogled.

Ponudbe naj se blagovolijo podpisanimu v zapečateni listini pod natančnim naslovom in proti 10% vadiumu (hranilna knjižica, vrednostni papir itd.) vložiti. Do tega dné se lahko iste pismo ali na dan dražbe ustno vposiljajo.

Krajni šolski svet v Loškem Potoku,

dné 21. sušca 1900.

281 3-3

Predsednik: **J. Bartol.**

GRIČAR & MEJAČ

LJUBLJANA, PREŠERNOVE ULICE št. 9

naznanjata svojim cenj. odjemalcem, da so došle krasne novosti za spomladno in poletno sezono tako v oblekah za dame in deklice, kakor tudi za gospode in dečke, in prosita prav številnega obiska. * * * *

196 6-5

Ilustrovani ceniki na zahtevo zastonj in franko.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I. Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznu, Budejevicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 29. marca.		Dné 28. marca.		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878		Salmove srečke, 40 gld.	
Skupni državni dolg v notah	99.35	20 mark	23.72	108.-	172.50	St. Genois srečke, 40 gld.	182.-
Skupni državni dolg v srebru	99.15	20 frankov (napoleonor)	19.27	95.60	182.-	Waldsteinove srečke, 20 gld.	178.-
Avstrijska zlata renta 4%	98.10	Italijanski bankovci	90.20	87.50	50.-	Ljubljanske srečke	50.-
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99.50	C. kr. cekini	11.38	69.60	124.75	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	293.50
Ogerska zlata renta 4%	97.-			99.-	79.-	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	293.50
Ogerska krona renta 4%, 200	93.65			99.25	293.50	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	79.-
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	127.50			396.-	25.-	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96.75
Kreditne delnice, 160 gld.	235.10			385.-	263.25	Splošna avstrijska stavbinska družba	324.-
London vista	242.90			42.50	256.-	Montanska družba avstr. plan.	256.-
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. voj.	118.60			21.60		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	256.-
				141.70		Papirnih rubljev 100	256.-
				255.75			

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba
„MERCUR“
I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.